

ΤΟ ΚΡΗΤΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ

Οι προσπάθειες των Ελλήνων της Κρήτης, των ελεύθερων Ελλήνων και του ελληνικού κράτους για ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα, καθώς και η εμπλοκή της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και των Δυνάμεων ονομάστηκαν **Κρητικό Ζήτημα**.

Γεγονότα -Σταθμοί

Η Επανάσταση του 1821 καταπνίγηκε από τους Αιγύπτιους του Μωχάμετ Άλυ. Ο Μωχάμετ Άλυ διατήρησε το νησί υπό τον έλεγχό του ως το 1840, οπότε η Κρήτη τέθηκε υπό οθωμανική διοίκηση.

Στα 1866-1869 ξέσπασε η μεγάλη Κρητική Επανάσταση που καταπνίγηκε, παρά τις αρχικές επιτυχίες της. Ιδιαίτερη στιγμή της υπήρξε η ανατίναξη μιας ομάδας επαναστατών στη μονή Αρκαδίου (κοντά στο Ρέθυμνο). Το **Ολοκαύτωμα της μονής Αρκαδίου** προκάλεσε συγκίνηση τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Ευρώπη.

Το 1868, ο Σουλτάνος παραχώρησε ένα είδος τοπικού συντάγματος, το οποίο προέβλεπε την πρόσληψη και χριστιανών υπαλλήλων στη διοίκηση, την συμμετοχή χριστιανών αντιπροσώπων στη Γενική Διοίκηση, την ισοτιμία τουρκικής και ελληνικής γλώσσας και μεικτά δικαστήρια (αποτελούμενα τόσο από Χριστιανούς όσο και από μουσουλμάνους).

Το 1878, ο Σουλτάνος παραχώρησε την σύμβαση της Χαλέπας. Σύμφωνα με αυτήν, ο Γενικός Διοικητής θα μπορούσε να είναι και χριστιανός, ενώ στη Γενική Διοίκηση θα πλειοψηφούσαν χριστιανοί.

Στα 1896-1897 εξελίχθηκε νέα επανάσταση, μετά από την οποία και μετά από παρέμβαση των Δυνάμεων ο Σουλτάνος αναγνώρισε την δημιουργία της αυτόνομης Κρητικής Πολιτείας με ύπατο αρμοστή τον πρίγκηπα Γεώργιο, δευτερότοκο γιο του βασιλιά της Ελλάδας Γεώργιου. Υπουργός Δικαιοσύνης της Κρητικής Πολιτείας διορίστηκε ένας νέος πολιτικός, ο Ελευθέριος Βενιζέλος.

Το 1905, την έκρηξη στο Θέρισο νέας επανάστασης προκάλεσε η ολιγωρία του ύπατου αρμοστή στο ζήτημα της ένωσης της Κρήτης με την Ελλάδα. Ο Ελευθέριος Βενιζέλος ήταν ένας από τους ηγέτες της επανάστασης. Ο Γεώργιος αντικαταστάθηκε στη θέση του αρμοστή από τον Αλέξανδρο Ζαΐμη.

Η άμεση ανάμειξη των Δυνάμεων που επιθυμούσαν να διατηρηθούν οι ισορροπίες στην περιοχή απέτρεψε την ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα.

Η Κρήτη ενώθηκε με την Ελλάδα μετά το τέλος των Βαλκανικών Πολέμων.

ΣΥΝΘΕΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ:

ΠΕΤΡΟΣ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

[ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ ΣΤΟ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΑΧΑΡΝΩΝ]

4/2020